

Financial Sector *Insights*



Ιούνιος 2016



Το “**Financial Sector Insights**” αποτελεί μία ενημερωτική έκδοση που συντάχθηκε από την ομάδα των Financial Services της Grant Thornton στην Ελλάδα.

Σε αυτή την έκδοση περιγράφονται ορισμένα επίκαιρα θέματα που αφορούν στις επιχειρήσεις στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό τομέα σχετικά με:

- το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS) το οποίο έχει προωθηθεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) με στόχο τη βελτίωση της διεθνούς φορολογικής συμμόρφωσης,
- το ανανεωμένο θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις,
- την επικείμενη πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για τις ασφαλιστικές εταιρείες καθώς και
- το νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς (EU Benchmark Regulation) στον Χρηματοοικονομικό Τομέα.

Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS)

Ωρα για δράση!

Πολλές τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε όλο τον κόσμο έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο ως προς την διαχείριση των υποχρεώσεων συμμόρφωσης τους με τις απαιτήσεις της FATCA. Ειδικότερα, έχουν συλλέξει τις δηλώσεις αυτο-κατηγοριοποίησης και τις απαραίτητες πιστοποιήσεις από τους πελάτες τους. Ωστόσο, με την εφαρμογή του **Κοινού Προτύπου Αναφοράς** που έχει ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2016, πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο (κατά πλειοψηφία - οι χώρες της Ε.Ε.) και πολλά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να διαχειριστούν καινούργιες και διαφορετικές υποχρεώσεις με σημαντικά αυξημένες απαιτήσεις για παροχή πληροφοριών – κάτι που θα αποτελέσει το πρωταρχικό τους μέλημα στο επόμενο διάστημα.

Τι είναι το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS);

Το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS) έχει προωθηθεί από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) με στόχο τη βελτίωση της διεθνούς φορολογικής συμμόρφωσης μέσω της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των χωρών που εφαρμόζουν το CRS. Το CRS εφαρμόζεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), μέσω της Οδηγίας που αφορά την υποχρεωτική

αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στο φορολογικό τομέα (Οδηγία 2014/107/ΕΕ), η οποία αναμένεται να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία όλων των κρατών μελών της Ε.Ε. κατά τη διάρκεια των επόμενων μηνών.

Το CRS δημιουργεί ένα πολυμερές σύστημα αναφοράς το οποίο υποχρεώνει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να υποβάλλουν στην Αρμόδια Αρχή κάθε κράτους τις πληροφορίες που αφορούν στους κατόχους λογαριασμών που είναι φορολογικοί κάτοικοι κάποιας άλλης χώρας που έχει επίσης υιοθετήσει το CRS.

Η βασική διαφορά μεταξύ FATCA και CRS είναι ότι, ενώ η FATCA εστιάζεται κυρίως στην αναγνώριση κατοίκων ΗΠΑ, το CRS απαιτεί τη δέουσα επιμέλεια για σχεδόν όλους τους κατόχους λογαριασμών ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και αυξάνει σημαντικά τις απαιτήσεις παροχής πληροφόρησης. Πάνω από 90 χώρες (όλες οι χώρες της Ε.Ε. και σχεδόν όλες οι άλλες μεγάλες χώρες) έχουν υπογράψει συμφωνίες για την ενσωμάτωση του CRS στην εθνική τους νομοθεσία. Η πρώτη εφαρμογή σε κάποιες χώρες (early adopters) ξεκίνησε την 1η Ιανουαρίου 2016 ενώ ορισμένες χώρες θα το εφαρμόσουν από το επόμενο έτος.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS)

Ώρα για δράση!

Υποχρεώσεις που απορρέουν από το CRS

Για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα στάδια της εναρμόνισής τους με τις απαιτήσεις του CRS θα είναι παρόμοια με την FATCA.

Πιο συγκεκριμένα, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει:

- να εντοπίσουν συγκεκριμένους τύπους πελατών και επενδυτών στο πλαίσιο του CRS
- να τροποποιήσουν τις διαδικασίες ανοίγματος λογαριασμών πελατών και επενδυτών για να διασφαλιστεί ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι επαρκείς για την κατηγοριοποίηση και την επαλήθευση πελάτη/επενδυτή σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανονισμούς
- να διεξάγουν τη δική τους έρευνα δέουσας επιμέλειας για τους υφιστάμενους πελάτες και επενδυτές προκειμένου να διασφαλιστεί η κατηγοριοποίησή τους σύμφωνα με το CRS και να προσδιοριστούν τα Δηλωτέα Πρόσωπα και λογαριασμοί, και
- να υποβάλλουν ετήσιες αναφορές προς την αρμόδια φορολογική αρχή

Πώς το CRS επηρεάζει τις μη χρηματοπιστωτικές οντότητες

Παρόλο που για ένα οργανισμό να είναι εμφανές ότι δεν αποτελεί στόχο του CRS, ωστόσο, υπό αρκετές προϋποθέσεις και συνθήκες και οι μη χρηματοπιστωτικές οντότητες θα έχουν να κάνουν με το CRS:

- τράπεζες, διαμεσολαβητές και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν την υποχρέωση να προσδιορίσουν την κατηγοριοποίηση των πελατών κατά CRS και είναι πολύ πιθανό ότι θα το κάνουν αναζητώντας δηλώσεις αυτο-πιστοποίησης από τους πελάτες τους.
- συναλλασσόμενες εταιρείες ενδέχεται να κληθούν να συμπληρώσουν περισσότερες δηλώσεις αυτο-πιστοποίησης. Αν η επιχείρηση δεν μπορεί να πιστοποιήσει την κατάστασή της, η Τράπεζα θα αναγκαστεί είτε να αναφέρει αυτό το γεγονός ως μη συμμόρφωση, είτε μπορεί να επιλέξει να μην συναλλάσσεται πλέον με μη συμμορφούμενους πελάτες.

Το πεδίο εφαρμογής του ορισμού των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων είναι πολύ εκτεταμένο και μπορεί να περιλαμβάνει και τις οικονομικές οντότητες που – όπως θα μπορούσε να σκεφτεί κανείς – βρίσκονται εκτός αυτού του ορισμού, όπως τα Trusts.



Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS)

Ωρα για δράση!

Βασικές διαφορές μεταξύ FATCA και CRS

Παρά το γεγονός ότι το CRS έχει αναπτυχθεί έχοντας τη FATCA ως πρότυπο, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο αυτών κανονιστικών πλαισίων. Ως αποτέλεσμα, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα αναγκαστούν να υιοθετήσουν σημαντικά αποκλίνουσες διαδικασίες προκειμένου να συμμορφωθούν και με τα δύο πλαίσια. πιο συγκεκριμένα:

- η FATCA έχει ως στόχο να προσδιορίσει εάν ο δικαιούχος ενός τραπεζικού λογαριασμού είναι **κάτοικος των ΗΠΑ**, χρησιμοποιώντας στοιχεία ιθαγένειας και φορολογικής κατοικίας, ενώ το CRS έχει ως στόχο να προσδιορίσει τη **φορολογική κατοικία** του δικαιούχου τραπεζικού λογαριασμού
- η FATCA και το CRS ερμηνεύουν διαφορετικά τον όρο «οικονομική οντότητα» και ως εκ τούτου προβλέπουν διαφορετική αντιμετώπιση τους
- το CRS **δεν περιέχει σημαντικές εξαιρέσεις** που χορηγούνται στο πλαίσιο της FATCA όπως το όριο de minimis για υφιστάμενους λογαριασμούς που κατέχονται από ιδιώτες και η απαλλαγή για τους δικαιούχους αυτών των λογαριασμών που σχετίζονται με τις συμμετοχές που τακτικά διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια

- τα **υποδείγματα αναφορών** προς τις Αρμόδιες Αρχές για κάθε πλαίσιο είναι διαφορετικά
- το CRS **δεν απαιτεί αναγκαστική εγγραφή σε κάποιο μητρώο** και λήψη μοναδικού κωδικού αναγνώρισης, ενώ σύμφωνα με την FATCA, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να εγγραφούν στο IRS και να αποκτήσουν το Global Intermediary Identification Number (κοινώς γνωστό ως «GIIN»).

Αυτές οι διαφορές, σε συνδυασμό και με άλλες διαφορές, σημαίνουν ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και οι πελάτες τους, είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν σημαντικές υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του CRS.



Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS)

Ώρα για δράση!

Συνήθη λάθη προς αποφυγή..

Συχνά οι διοικήσεις χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων κάνουν ορισμένα κοινά λάθη υιοθετώντας την άποψη ότι η αντιμετώπιση προκλήσεων των νέων εποπτικών αναφορών είναι ένα προσωρινό και σχετικά εύκολο ζήτημα. Αυτή η προσέγγιση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα σημαντική απώλεια πόρων και χρημάτων. Άλλες λανθασμένες αντιλήψεις που θα πρέπει να αποφευχθούν στα πλαίσια εναρμόνισης με το CRS είναι:

- δεν υπάρχει ανάγκη για υπεύθυνο εργασιών εναρμόνισης (sponsor) με το CRS
- η συμμόρφωση με το CRS δεν δημιουργεί νομικά θέματα για το χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα
- δεν θα επηρεαστούν οι επιχειρηματικές δραστηριότητες, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες
- οι εφιστάμενες διαδικασίες ανοίγματος λογαριασμών και συγκέντρωσης στοιχείων των πελατών θα παραμείνουν ανέπαφες
- κανείς δεν θα ελέγξει τα στοιχεία που θα τηρεί το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα για σκοπούς του πλαισίου

Όταν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα συνειδητοποιήσουν ότι το CRS δεν είναι «απλώς άλλη μια» υποχρέωση παροχής πληροφόρησης, αλλά θα μπορούσε κάλλιστα να είναι η αρχή της εισαγωγής διαφορετικών παρόμοιων απαιτήσεων παροχής πληροφόρησης από τις εθνικές ή αλλοδαπές ρυθμιστικές αρχές, τότε θα πρέπει να αποφασίσουν να επενδύσουν στην ανάπτυξη ενός εσωτερικού μηχανισμού που θα εξασφαλίσει την προετοιμασία έγκυρων και ακριβέστατων αναφορών για τους δηλούντες πελάτες τους αυτοματοποιημένο και γρήγορο τρόπο.



Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (CRS)

Ωρα για δράση!

Τα επόμενα βήματα

Όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που δεν έχουν ακόμη προσαρμοστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του CRS, θα χρειαστεί να ακολουθήσουν 5 βασικά βήματα:

- 1** Διεξαγωγή ειδικής έρευνας εντοπισμού αποκλίσεων από το CRS αλλά και αξιολόγηση των επιδράσεων που απορρέουν από την εφαρμογή το CRS σε σχέση με τη FATCA και επηρεάζουν το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα
- 2** Ιδιαίτερα, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί οι δηλώσεις τύπου W-8 και W-9 για την εξασφάλιση συμμόρφωσης με FATCA, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες ανοίγματος λογαριασμών για να εξασφαλιστεί ότι έχουν αποκτήσει όλες τις κατάλληλες πληροφορίες που απαιτούνται για την παροχή πληροφόρησης κατά το CRS (οι δηλώσεις τύπου W-8 και W-9 δεν συγκεντρώνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του CRS)
- 3** Επισκόπηση πληροφοριακών συστημάτων που τηρούνται τα στοιχεία των πελατών προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι υπάρχουν όλα τα κατάλληλα πεδία που θα επιτρέψουν τη διατήρηση συμμόρφωσης με το CRS (τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξαγάγουν διαφορετικές πληροφορίες από τα αρχεία πελατών, προκειμένου να παρέχουν ολοκληρωμένη πληροφόρηση κατά FATCA και κατά CRS)
- 4** Θέσπιση προγράμματος επικοινωνίας με σημαντικούς πελάτες προκειμένου να πληροφορηθούν για την εφαρμογή και τις επιπτώσεις του CRS σε αυτούς, και
- 5** Σχεδιασμός ολοκληρωμένης διαδικασίας προετοιμασίας των απαιτούμενων ετήσιων αναφορών

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Διαχείριση & μεταβίβαση δανείων

Με το νόμο 4354/2015 (ΦΕΚ Α' 176/16.12.2015) «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (ο Νόμος), θεσπίστηκε ένα πλαίσιο διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Συγκεκριμένα, τα άρθρα 1 έως 3 του Νόμου προέβλεπαν διατάξεις για την ίδρυση και λειτουργία δύο τύπων εταιρειών ως εξής:

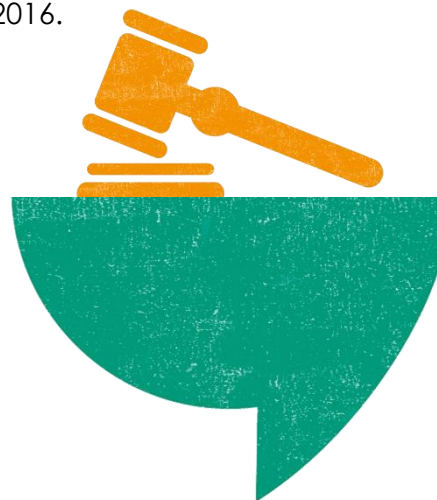
- Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (Ε.Δ.Α.Μ.Ε.Δ.)
- Εταιρείες Μεταβίβασης Απαιτήσεων από Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (Ε.Μ.Α.Μ.Ε.Δ.)

Ο Νόμος τροποποιήθηκε με το νόμο 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27.05.2016) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις». Οι τροποποιήσεις που εισήχθησαν αντικαθιστούν πλήρως τις προηγούμενες ρυθμίσεις, επανακαθορίζουν το πλαίσιο διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις ανεξάρτητα από το αν είναι εξυπηρετούμενα ή μη και προβλέπουν διατάξεις για την ίδρυση και λειτουργία δύο νέων τύπων εταιρειών ως εξής

- Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.)
- Εταιρείες Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Α.Α.Δ.Π.)

Στο νέο Νόμο προστίθεται ένα επιπλέον άρθρο (3Α) στο οποίο προβλέπονται κυρίως φορολογικές και λοιπές ρυθμίσεις.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι ο Νόμος τροποποιήθηκε περαιτέρω με δύο τροπολογίες που ψηφίστηκαν την 2 Ιουνίου 2016.



Διαχείριση & μεταβίβαση δανείων

Εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων

Η διαχείριση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις θα πραγματοποιείται μόνο από ανώνυμες εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και εγκαθίστανται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος, στους σκοπούς των οποίων συμπεριλαμβάνεται η άσκηση και αυτής της δραστηριότητας.

Η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) είναι υπεύθυνη για τη χορήγηση ειδικής άδειας στις εταιρείες αυτές η οποία θα δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθώς και για τη διατήρηση στην επίσημη ιστοσελίδα της πλήρως ενημερωμένου καταλόγου με όλες τις αδειοδοτημένες εταιρίες δυνάμει των διατάξεων του παρόντος.

Επιπλέον, η ΤτΕ είναι υπεύθυνη να εποπτεύει ότι οι εταιρείες αυτές συμμορφώνονται με τις διατάξεις του Νόμου.

Σε αυτό το πλαίσιο, η ΤτΕ έχει ήδη αποφασίσει και ανακοινώσει (ΠΕΕ 82/28.03.2016) τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά που απαιτούνταν για τη χορήγηση της άδειας των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων όπως ορίζονταν στο Νόμο πριν την τροποποίησή του. Στην απόφαση, εκτός από την αναλυτική περιγραφή της διαδικασίας για την αδειοδότηση των εταιρειών, περιλαμβάνονται και ενότητες σχετικά με:

- τους κανόνες προληπτικής εποπτείας (αλλαγή μετοχικής διάρθρωσης, κριτήρια αξιολόγησης προσώπων, οργανωτικές απαιτήσεις, αναχρηματοδότηση της απαιτήσης, κανόνες που διέπουν τις σχέσεις με τους οφειλότες),
- την υποβολή στοιχείων και αναφορών, όπου καθορίζεται και εξειδικεύεται ο τρόπος, η συχνότητα, οι ημερομηνίες υποβολής και αναφοράς, καθώς και το είδος της απαιτούμενης πληροφόρησης,
- τις δαπάνες εποπτείας και
- τις υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων όταν συνεργάζονται με τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Διαχείριση & μεταβίβαση δανείων

Εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων

Κάθε εταιρεία που αδειοδοτείται από την ΤτΕ και διαχειρίζεται απαιτήσεις από δάνεια και πιστώσεις, οφείλει να διατηρεί ανά πάσα στιγμή ελάχιστο ολοσχερώς καταβληθέν μετοχικό κεφάλαιο ύψους εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

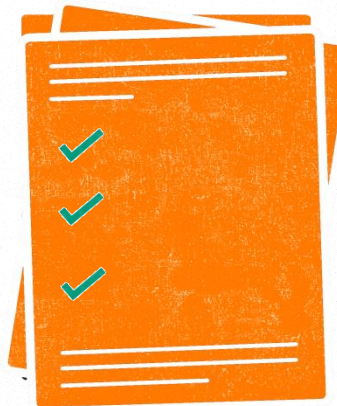
Εισάγεται η δυνατότητα στις παραπάνω εταιρείες, να λαμβάνουν άδεια από την ΤτΕ, προκειμένου να χορηγούν νέα δάνεια ή πιστώσεις σε δανειολήπτες, δάνεια ή/και πιστώσεις των οποίων διαχειρίζονται, με αποκλειστικό σκοπό την αναχρηματοδότηση των δανείων τους ή την αναδιάρθρωση της δανειολήπτριας επιχείρησης δυνάμει ενός συγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης που συμφωνείται μεταξύ των μερών, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης συναίνεσης του δικαιούχου της απαίτησης. Η χορήγηση της επιπλέον αυτής άδειας προϋποθέτει ότι:

- η εταιρεία έχει ήδη καταβάλλει σε μετρητά και σε τραπεζικό λογαριασμό – πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα ή σε κράτος του ΕΟΧ ανάλογα με την έδρα της εταιρείας – το ποσό των τεσσάρων εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (4.500.000) ευρώ ως ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο
- η εταιρεία συμμορφώνεται με τους κανόνες και τις αποφάσεις της ΤτΕ και

- οι Οικονομικές Καταστάσεις της εταιρείας συντάσσονται με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Οι συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων που καταρτίζουν οι Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων σύμφωνα με την παραπάνω επιπλέον άδεια απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου.

Επιπλέον, για τις συμβάσεις ανάθεσης διαχείρισης καθώς και για τη διαχείριση απαιτήσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α.



Διαχείριση & μεταβίβαση δανείων

Εταιρείες απόκτησης απαιτήσεων

Η απόκτηση απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις μπορεί να πραγματοποιείται από ανώνυμες εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε τρίτες χώρες με την επιφύλαξη διατάξεων της ενωσιακής νομοθεσίας, οι οποίες έχουν τη διακριτική ευχέρεια να εγκαθίστανται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος, στους σκοπούς των οποίων συμπεριλαμβάνεται η άσκηση και αυτής της δραστηριότητας. Εξαιρούνται εταιρείες των οποίων η έδρα βρίσκεται σε κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς ή σε μη συνεργάσιμο κράτος.

Αναγκαία προϋπόθεση για την πώληση των απαιτήσεων είναι η υπογραφή συμφωνίας ανάθεσης διαχείρισης μεταξύ εταιρίας απόκτησης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις και εταιρίας διαχείρισης απαιτήσεων που αδειοδοτείται και εποπτεύεται από την ΤτΕ. Η προϋπόθεση αυτή οφείλει να τηρείται και σε κάθε περαιτέρω μεταβίβαση και τα δικαιώματα που απορρέουν από τις μεταβιβαζόμενες λόγω πώλησης απαιτήσεις δύνανται να ασκούνται μόνο μέσω των εταιρειών διαχείρισης.

Κατά συνέπεια, οι εταιρείες απόκτησης δεν υπάγονται σε χορήγηση ειδικής άδειας.

Σημειώνεται ότι η υπεραξία από τη μεταβίβαση απαιτήσεων σε εταιρεία απόκτησης απαιτήσεων υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος με βάση τις γενικές διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Σε φορολογία εισοδήματος υπόκειται αναλόγως και η υπεραξία που αποκτούν οι παραπάνω εταιρίες από τη μεταγενέστερη μεταβίβαση απαιτήσεων που έχουν αποκτήσει.

Ο Νόμος απαγορεύει ρητά τη χειροτέρευση της ουσιαστικής και δικονομικής θέσης του οφειλέτη και του εγγυητή ως συνέπεια της πώλησης ή της μεταβίβασης των απαιτήσεων.



Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Διαχείριση & μεταβίβαση δανείων

Συμβάσεις ανάθεσης της διαχείρισης απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων & πιστώσεων

Στις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων δύναται να ανατίθεται η διαχείριση απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων ή/και πιστώσεων που έχουν χορηγηθεί ή χορηγούνται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα. Οι συμβάσεις κοινοποιούνται στην ΤτΕ εντός δέκα ημερών από την υπογραφή τους και πρέπει να περιέχουν κατ' ελάχιστο:

- τις προς διαχείριση απαιτήσεις και το τυχόν στάδιο μη εξυπηρέτησης κάθε απαίτησης,
- τις πράξεις της διαχείρισης, οι οποίες μπορεί να συνίστανται ιδίως στη νομική και λογιστική παρακολούθηση, την είσπραξη, τη διενέργεια διαπραγματεύσεων με τους οφειλότες των προς διαχείριση απαιτήσεων και τη σύναψη συμβάσεων συμβιβασμού ή ρύθμισης και διακανονισμού οφειλών σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Πιστωτικών Ιδρυμάτων,
- την καταβλητέα αμοιβή διαχείρισης, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να μετακυλίεται στον υπόχρεο καταβολής της απαίτησης.

Οι εταιρείες διαχείρισης νομιμοποιούνται να ασκήσουν κάθε ένδικο βοήθημα και να προβαίνουν σε κάθε άλλη δικαστική ενέργεια για την είσπραξη των υπό διαχείριση απαιτήσεων.

Οι εταιρείες διαχείρισης δύναται να προσλαμβάνουν Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών για Ληξιπρόθεσμες Οφειλές, που λειτουργούν σύμφωνα με το Ν. 3758/2009 ή αντίστοιχου σκοπού εταιρείες που λειτουργούν σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή κράτος ΕΟΧ και οφείλουν να τηρούν και οι ίδιες τις διατάξεις του Ν. 3758/2009 κατά τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.



Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Διαχείριση & μεταβίβαση δανείων

Συμβάσεις πώλησης & μεταβίβασης απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων & πιστώσεων

Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να πωλούν και μεταβιβάζουν σε Ε.Α.Α.Δ.Π., απαιτήσεις τους από συμβάσεις χορήγησης κάθε μορφής δανείων και πιστώσεων με βασική προϋπόθεση – όπως αναφέρθηκε ανωτέρω – την υπογραφή συμφωνίας ανάθεσης διαχείρισης σε εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων που αδειοδοτείται και εποπτεύεται από την ΤτΕ

Αναγκαία προϋπόθεση για να προσφερθούν προς πώληση απαιτήσεις από **μη εξυπηρετούμενα δάνεια** είναι να έχει προσκληθεί με εξώδικη πρόσκληση ο δανειολήπτης και ο εγγυητής μέσα σε δώδεκα (12) μήνες πριν από την προσφορά να διακανονίσει τις οφειλές του βάσει γραπτής πρότασης κατάλληλης ρύθμισης με συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής σύμφωνα και με τις διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας. Εξαιρούνται από την ως άνω προϋπόθεση:

- επίδικες απαιτήσεις
- επιδικασθείσες απαιτήσεις
- απαιτήσεις μη συνεργάσιμων οφειλετών κατά την έννοια του Κώδικα Δεοντολογίας Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Στις περιπτώσεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων, καθώς και σε περιπτώσεις ανάθεσης διαχείρισης, δεν χειροτερεύει η ουσιαστική και δικονομική θέση του

οφειλέτη και του εγγυητή και δεν επιτρέπεται η μονομερής τροποποίηση όρου σύμβασης, καθώς και του επιτοκίου.

Σε περίπτωση που μεταβιβάζεται απαίτηση από εξυπηρετούμενο δάνειο ή πίστωση, για την εξυπηρέτηση του οποίου έχει συμφωνηθεί κυμαινόμενο επιτόκιο, ο εκδοχέας δεν επιτρέπεται να προσδιορίσει περιθώριο, επιπλέον του επιτοκίου αναφοράς, υψηλότερο εκείνου που είχε προσδιορίσει το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα κατά το χρόνο καταχώρισης της μεταβίβασης, εκτός εάν οι όροι που περιλαμβάνονται ή ενσωματώνονται στη δανειακή σύμβαση, προσδιορίζουν με ακρίβεια συγκεκριμένα και αντικειμενικά κριτήρια για τη μεταβολή του περιθωρίου.

Εξαιρούνται από το πλαίσιο εφαρμογής της πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων και πιστώσεων όλες οι απαιτήσεις από

- **δανειακές συμβάσεις και πιστώσεις με υποθήκη ή με προσημείωση υποθήκης πρώτης κατοικίας σε ακίνητα αντικειμενικής αξίας έως εκατό σαράντα χιλιάδων (140.000) ευρώ μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2017.**

Ο παραπάνω περιορισμός δεν ισχύει για την ανάθεση διαχείρισης δανείων αυτής της κατηγορίας.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Διαχείριση & μεταβίβαση δανείων

Τα πρώτα βήματα...

Ήδη μέσα στο Μάιο έχουν γίνει τα πρώτα βήματα για την ενεργοποίηση της ανάθεσης διαχείρισης δανειακού χαρτοφυλακίου. Όπως ανακοινώθηκε σε κοινό δελτίο τύπου, οι Alpha Bank, Eurobank και KKR Credit κατέληξαν σε δεσμευτική συμφωνία διά της οποίας οι τράπεζες συμφωνούν να αναθέσουν σε μία πλατφόρμα υπό τη διαχείριση της Pillarstone τη διαχείριση χρηματοδοτήσεων και συμμετοχών τους σε επιλεγμένες ελληνικές επιχειρήσεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, υπό την επιφύλαξη της τελικής εγκρίσεως του Διοικητικού της Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) εξετάζει την από κοινού επένδυση σε συνεργασία με την KKR και τις τράπεζες.

«Η πλατφόρμα θα παρέχει σε μεγάλους Έλληνες εταιρικούς οφειλότες νέα μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και τεχνογνωσία για τη λειτουργία τους προκειμένου να σταθεροποιηθούν, να ανακάμψουν και να αναπτυχθούν προς όφελος όλων των ενδιαφερομένων μερών. Οι ελληνικές τράπεζες θα συμμετέχουν στο θετικό αποτέλεσμα καθώς η απόδοση των επιχειρήσεων θα ανακάμπτει.»

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Stress Tests στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Το 2016, αναμένεται να αποτελέσει χρονιά προκλήσεων για την Ασφαλιστική Αγορά. Ο Ασφαλιστικός κλάδος καλείται να αντιμετωπίσει σημαντικές ανακατατάξεις προερχόμενες, εκτός από την ίδια την αγορά και από την μετεξέλιξη στο ευρωπαϊκό εποπτικό περιβάλλον. Αναφορικά με τους συστημικούς κινδύνους, η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA), η οποία αποτελεί την ευρωπαϊκή ρυθμιστική αρχή του ασφαλιστικού κλάδου, υπογράμμισε τον κίνδυνο που απορρέει από τις επιπτώσεις που θα υπάρξουν στον κλάδο εάν διατηρηθούν μακροπρόθεσμα σε τόσο χαμηλά επίπεδα τα επιτόκια που πλήττουν τις αποδόσεις στα επενδυτικά χαρτοφυλάκια των τοποθετήσεων σταθερού εισοδήματος τα οποία κυριαρχούν.

Αναμφισβήτητα, το 2016 θα είναι ιδιαίτερα κρίσιμη χρονιά τόσο για μικρές όσο και για μεγάλες εταιρείες σε όλους τους κλάδους της ασφάλισης.



Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Stress Tests στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Stress test και ασφαλιστική εποπτεία

Η αρμόδια Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (EIOPA), η οποία είναι υπεύθυνη για την πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για τις ασφαλιστικές εταιρείες, την τελευταία δεκαετία, έχει αναλάβει την εφαρμογή του πλαισίου της Φερεγγυότητας II (Solvency II) στον ασφαλιστικό τομέα, αναγνωρίζοντας την ανάγκη μετάβασης σε ένα πιο ρεαλιστικό και αυστηρότερο εποπτικό πλαίσιο λειτουργίας του ασφαλιστικού συστήματος. Κατόπιν πολυετών διαβουλεύσεων και προσαρμογών, πανευρωπαϊκά πλέον εφαρμόζεται ένα πλαίσιο τεχνικών προτύπων (Technical Standards) για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών αναγκών και της κάλυψης κεφαλαίων, καθώς και κατευθυντήριες οδηγίες διακυβέρνησης (guidelines) στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως βασικός επόπτης της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, έχει υιοθετήσει το προαναφερθέν ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο και έχει συντονίσει τα στάδια προετοιμασίας των εταιρειών πριν την επίσημη εφαρμογή. Αυτό ήδη έχει ως αποτέλεσμα, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, την δημιουργία αλλαγών στον ασφαλιστικό κλάδο και την επιβολή μέτρων για την συμμόρφωση των Εταιριών.

Μια από τις βασικές ευθύνες της EIOPA, είναι να διασφαλίσει τη συντονισμένη πρόληψη και τη διαχείριση κρίσεων, καθώς και τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής

σταθερότητας σε καταστάσεις κρίσης. Ο επόπτης βλέπει αυτή την ευθύνη ως αναπόσπαστο μέρος της εν εξελίξει δραστηριότητας εποπτείας και ένα σημαντικό μέσο για τη διασφάλιση της προστασίας των αντισυμβαλλομένων.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η EIOPA προσδιορίζει, παρακολουθεί και αξιολογεί τις τάσεις, τους ενδεχόμενους κινδύνους και τα τρωτά σημεία που αναγνωρίζονται κατά την άσκηση της προληπτικής εποπτείας της, τόσο , διασυννοριακά όσο και διατομεακά και για όλη την περιοχή της αρμοδιότητάς της. Επιπλέον, η Αρχή διεξάγει οικονομικές αναλύσεις των αγορών και των επιπτώσεων των πιθανών εξελίξεων στην αγορά. Τακτικά και εάν είναι απαραίτητο σε ad-hoc βάση ενημερώνει για τα πορίσματά της τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε., άλλες Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου.

Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων αποτελούν ένα από τα εποπτικά εργαλεία που βοηθούν στην αξιολόγηση της ανθεκτικότητας του ασφαλιστικού τομέα σε πιθανές δυσμενείς εξελίξεις της αγοράς και μπορούν να εξάγουν έγκυρα συμπεράσματα για τη στήριξη της σταθερότητας του ασφαλιστικού κλάδου.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Stress Tests στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Χρονοδιάγραμμα προετοιμασίας και εκτέλεσης του Stress test 2016

Η άσκηση για την διεξαγωγή των stress test του 2016 έχει σχεδιαστεί για την αξιολόγηση των τρωτών σημείων του ασφαλιστικού τομέα σε ένα συνδυασμό δυσμενών σεναρίων κινδύνου αγοράς. Θα βασίζεται σε ένα δείγμα από ασφαλιστικές επιχειρήσεις, πιο ευάλωτες σε ένα επίμονο περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων και ένα σενάριο με διπλή επίπτωση, όπου, εκτός από τα χαμηλά επιτόκια, οι τιμές των περιουσιακών στοιχείων θα είναι επίσης υπό πίεση.

Το χρονοδιάγραμμα προετοιμασίας και εκτέλεσης της άσκησης έχει ανακοινωθεί ως εξής:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΕΡΓΑΣΙΑ
13 Απριλίου 2016	Workshop με τους παράγοντες της αγοράς
24 Μαΐου 2016	Εκκίνηση τους πανευρωπαϊκού Stress Test και έκδοση των τεχνικών προδιαγραφών και υποδειγμάτων
Ιούνιος 2016	Εβδομαδιαία ενημέρωση για υποβαλλόμενες ερωτήσεις & απαντήσεις (Q&A)
15 Ιουλίου 2016	Διορία υποβολής των συμμετεχόντων στις εθνικές εποπτικές αρχές
Αύγουστος 2016	Συλλογή και επικύρωση δεδομένων από τις εθνικές εποπτικές αρχές
Σεπτέμβριος 2016	Κεντρική επικύρωση από την EIOPA των υποβληθέντων στοιχείων
Δεκέμβριος 2016	Δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της άσκησης.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

Stress Tests στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Τι έχει δείξει η εμπειρία του παρελθόντος – Αποτελέσματα προηγούμενης αξιολόγησης

Η προηγούμενη άσκηση προσομοίωσης ακραίων σεναρίων (Stress Test) για τον ασφαλιστικό κλάδο διενεργήθηκε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2014, με στοιχεία 31.12.2013 και περιλάμβανε δύο μέρη: το Βασικό Σενάριο (Core Stress) και το Σενάριο Χαμηλών Επιτοκίων (Low Yield).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στο Βασικό Σενάριο συμμετείχαν 167 επιχειρήσεις, εκ των οποίων 60 ασφαλιστικοί όμιλοι και 107 μεμονωμένες (αντ)ασφαλιστικές επιχειρήσεις, αντιπροσωπεύοντας το 55% των συνολικών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών, ενώ στο Σενάριο Χαμηλών Επιτοκίων συμμετείχαν 225 (αντ)ασφαλιστικές επιχειρήσεις, αντιπροσωπεύοντας το 60% των τεχνικών προβλέψεων.

Σύμφωνα με την EIOPA και με τα αποτελέσματα των stress test που είχαν διεξαχθεί το 2014, ο ευρωπαϊκός ασφαλιστικός κλάδος ήταν -γενικά- επαρκώς κεφαλαιοποιημένος σε όρους Solvency II. Το 14% των εταιριών (οι οποίες εκπροσωπούσαν το 3% επί του συνολικού ενεργητικού) είχε σχέση κεφαλαιακής επάρκειας Solvency II κάτω του 100%. Σύμφωνα με την ανακοίνωση που είχε κάνει η EIOPA σε περίοδο παρατεταμένης μείωσης επιτοκίων, το 24% των ασφαλιστικών επιχειρήσεων της Ευρώπης δεν θα έχουν την απαραίτητη κεφαλαιακή επάρκεια για τα Solvency II

και ορισμένες μάλιστα θα αντιμετωπίσουν πρόβλημα να ανταποκριθούν στις κεφαλαιακές προδιαγραφές σε ορίζοντα 8-11 ετών.

Η ελληνική ασφαλιστική αγορά εκπροσωπήθηκε από 12 εταιρείες καλύπτοντας το 72,28% των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών στο Βασικό Σενάριο και το 93,10% των τεχνικών προβλέψεων στο Σενάριο Χαμηλών Επιτοκίων.



Stress Tests στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Τι έχει δείξει η εμπειρία του παρελθόντος – Αποτελέσματα προηγούμενης αξιολόγησης

Με βάση τα συνολικά αποτελέσματα εκείνης της άσκησης η Ελλάδα βρέθηκε στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τον δείκτη Solvency Capital Requirement (SCR), και κατατάχθηκε στο 14% των επιχειρήσεων, που έχουν κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας (SCR) του δείκτη κάτω του 100%. Θετικό όμως για την ελληνική αγορά αποτέλεσε το γεγονός, ότι σημαντικό μέρος των εταιρειών, κάλυψε επιτυχώς το απαιτούμενο όριο των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Οι κύριες αιτίες που οδήγησαν σε αυτήν την κατάταξη, σύμφωνα με ειδικούς, είναι οι τρεις ακόλουθες:

- i. στη συμμετοχή των ασφαλιστικών εταιρειών στο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων,
- ii. στα μεγάλα οικονομικά ανοίγματα των δικτύων πώλησης προς τις εταιρείες και
- iii. στα υψηλά επιτόκια των επενδυτικών προγραμμάτων ζωής.



Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

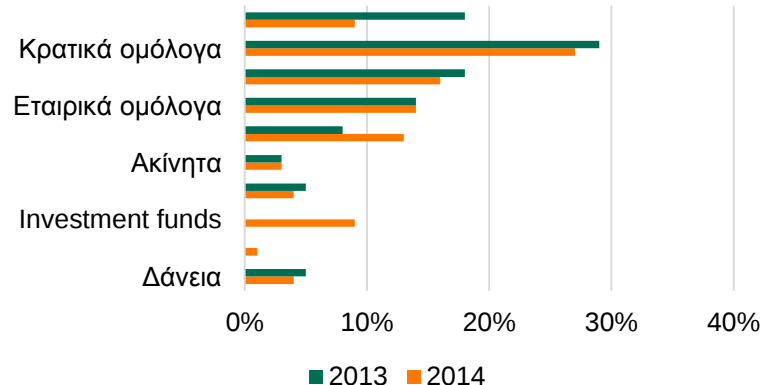
Stress Tests στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών εταιρειών

Είναι γεγονός πως τα χαμηλά επίπεδα των επιτοκίων συνεχίζουν να επηρεάζουν τόσο τον ασφαλιστικό όσο και τον συνταξιοδοτικό κλάδο. Συγκεκριμένα, μία πιθανή επίπτωση είναι να συνεχιστεί η άσκηση πίεσης πάνω στα κέρδη, κυρίως για τις συμβάσεις που υπόσχονται εγγυήσεις. Ως συνέπεια, οι επενδυτικές στρατηγικές που αναζητούν υψηλότερες αποδόσεις είναι πιθανό να οδηγηθούν σε αυξημένες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους ενεργητικού. Ως εκ τούτου, η κοινή ευπάθεια στα χαμηλά επιτόκια μπορεί στο τέλος να οδηγήσει σε προβλήματα ως προς την φερεγγυότητα με δυνητικές επιπτώσεις στην χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Η έκθεση της ΕΙΟΠΑ για τα stress test των ασφαλιστικών το 2014 αποκάλυψε πως το χαμηλό περιβάλλον επιτοκίων θα αποτελέσει ένα υψίστης σημασίας πρόβλημα για τους ασφαλιστές ζωής. Οι επενδύσεις σε μετοχές συνεχίζουν να αυξάνονται. Παρά το γεγονός όμως ότι κατά μέσο όρο η αύξηση αυτή εξακολουθεί να είναι μικρή, δεν υπάρχει ακόμη, μια σαφής τάση μετατόπισης επενδύσεων.

Η εξέλιξη του επενδυτικού χαρτοφυλακίου των ασφαλιστικών επιχειρήσεων είναι στενά συνδεδεμένη με τις γενικές οικονομικές εξελίξεις, όπως αυτές επηρεάζουν τη ροή των ασφαλιστρών στον κλάδο και, κατά συνέπεια, τη ροή των κεφαλαίων σε επενδύσεις

Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών εταιρειών



Πηγή: ΕΙΟΠΑ

Όπως είναι εύλογο, δεν επηρεάζονται με τον ίδιο τρόπο, όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε., από το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων. Για αυτό τον λόγο, οι εθνικές εποπτικές αρχές εφαρμόζουν διαφορετικά μέτρα για την κατανόηση και την παρακολούθηση αυτού του περιβάλλοντάς στη ασφαλιστική αγορά.

Stress Tests στον Ασφαλιστικό Κλάδο

Τα επόμενα βήματα - Ο κύριος στόχος

Κρίσιμος παράγοντας για την επιτυχή διεξαγωγή των stress test είναι η έγκαιρη προετοιμασία σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε εταιρείας που θα εξασφαλίσει την υλοποίηση κάθε απαιτούμενης ενέργειας για την επιτυχημένη διεξαγωγή της άσκησης. Καθ' όλη την διάρκεια της προετοιμασίας πρέπει να υπάρχει συστηματική παρακολούθηση και συντονισμός των επιμέρους δράσεων του σχετικού πλάνου ενεργειών προετοιμασίας της εταιρείας. Επιπλέον, κατά την διάρκεια της άσκησης, σημαντικοί παράγοντες όπως είναι τα ακριβή και ποιοτικά στοιχεία και δεδομένα, ο έλεγχος των ορθών αξιών και της αποτίμησης στοιχείων ενεργητικού, ο έλεγχος των αποτελεσμάτων μοντέλων και τύπων, πρέπει να αντιμετωπισθούν με πληρότητα και συνέπεια.

Σε μακροοικονομικό επίπεδο, οι σχετικές μελέτες της ΕΙΟΡΑ, προσβλέπουν την σταθερότητα του συστήματος και την σταθερή οικονομική ανάπτυξη μέσω της συντηρητικής προσέγγισης (macro prudential approach). Τρεις βασικοί στόχοι έχουν εντοπιστεί για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος:

- η ενισχυμένη ανθεκτικότητα του ασφαλιστικού κλάδου
- ο περιορισμός της διάθεσης για «υψηλές αποδόσεις»
- αποφυγή της διασύνδεσης του εξωτερικού οικονομικού περιβάλλοντος με τις συνθήκες της ασφαλιστικής αγοράς.

Ακολουθώντας, τα παραπάνω συνοδεύονται από την ενίσχυση των τοπικών εθνικών νομοθεσιών αναφορικά με το πλαίσιο εξυγίανσης των ασφαλιστικών εταιριών, καθώς και την έμφαση στην δυνατότητα απορρόφησης ζημιών από τους συστημικούς παράγοντες της αγοράς.



EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Τον Απρίλιο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ο νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς (EU Benchmark Regulation) στον Χρηματοοικονομικό Τομέα.

Τι είναι οι δείκτες αναφοράς (benchmarks)

Οι δείκτες αναφοράς (benchmarks) υπολογίζονται από ένα αντιπροσωπευτικό σύνολο στοιχείων ή πληροφοριών με σκοπό την τιμολόγηση χρηματοπιστωτικών μέσων ή συμβάσεων, ή τη μέτρηση της απόδοσης ενός ταμείου επενδύσεων (investment fund). Παραδείγματα δεικτών αναφοράς είναι οι δείκτες LIBOR (London Interbank Offered Rate) και EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate), και αντίστοιχοι δείκτες αναφοράς διατραπεζικών επιτοκίων, συναλλαγματικής ισοτιμίας, εκτίμησης τιμής πετρελαίου και χρηματιστηριακών δεικτών. Στην πράξη, στον χρηματοπιστωτικό κλάδο οι δείκτες αναφοράς καθορίζουν τις τιμές πολλών παραγώγων, ενώ σε επίπεδο λιανικής τραπεζικής, καθορίζουν το ύψος της δόσης των στεγαστικών δανείων για εκατομμύρια νοικοκυριά στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σκοπός του Κανονισμού

Οικονομικά σκάνδαλα των τελευταίων ετών έχουν δείξει ότι οι δείκτες αναφοράς (όπως για παράδειγμα οι LIBOR και EURIBOR) που επιτρέπουν την παρακολούθηση της αγοράς, μπορούν να χειραγωγηθούν. Ως εκ τούτου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού σχετικά με τους δείκτες αναφοράς το Σεπτέμβριο του 2013 με σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας και της διακυβέρνησής τους, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι δεν υπόκεινται σε χειραγωγήση.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο (European Parliament and Council) κατέληξε σε πολιτική συμφωνία το Νοέμβριο του 2015 και τον Απρίλιο του 2016 ο προτεινόμενος κανονισμός εγκρίθηκε με μεγάλη πλειοψηφία από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Ο Κανονισμός θα συμβάλλει στην ακρίβεια και την ακεραιότητα των δεικτών αναφοράς που χρησιμοποιούνται στα χρηματοπιστωτικά εργαλεία και συμβάσεις:

- διασφαλίζοντας ότι οι διαχειριστές δεικτών αναφοράς (benchmarks administrators) υπόκεινται σε αρχική έγκριση και συνεχή εποπτεία ανάλογα με τον δείκτη αναφοράς (δείκτες αναφοράς βασικών προϊόντων ή επιτοκίων)
- βελτιώνοντας την διακυβέρνησή τους (π.χ. διαχείριση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων) και απαιτώντας μεγαλύτερη διαφάνεια ως προς τη διαμόρφωσή τους.
- εξασφαλίζοντας την κατάλληλη εποπτεία των κρίσιμων δεικτών αναφοράς, όπως Euribor/ Libor, η παραποίηση των οποίων μπορεί να προκαλέσει σημαντικές ζημιές στους επενδυτές και να υπονομεύσει τη λειτουργία και την ακεραιότητα των αγορών.

Ο Κανονισμός είναι συμβατός με τις αρχές για τους οργανισμούς κοινοποίησης τιμών πετρελαίου καθώς και τους χρηματοπιστωτικούς δείκτες αναφοράς που εξέδωσε η Διεθνής Οργάνωση Επιτροπών Εποπτείας Χρηματιστηρίων (IOSCO) το 2012 και το 2013 αντίστοιχα.

Πεδίο Εφαρμογής του Κανονισμού

Ο Κανονισμός έχει εφαρμογή σε φορείς οι οποίοι έχουν τις παρακάτω δραστηριότητες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τους δείκτες αναφοράς:

- παροχή δεικτών αναφοράς- ο φορέας που διενεργεί την συγκεκριμένη δραστηριότητα ορίζεται ως **διαχειριστής** (administrator)
- εισαγωγή δεδομένων για τον υπολογισμό των δεικτών αναφοράς- ο φορέας που διενεργεί την συγκεκριμένη δραστηριότητα ορίζεται ως **συνεισφέρων** (contributor)
- χρήση δεικτών αναφοράς- ο φορέας που διενεργεί τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ορίζεται ως **χρήστης** (user)

Εξαιρέσεις από τον κανονισμό αποτελούν οι Κεντρικές Τράπεζες, Δημόσιες αρχές, Κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι, ο Τύπος, οι πιστωτικές ενώσεις και οι διαχειριστές, όταν αυτοί παρέχουν ενιαίες τιμές ή τιμές αναφοράς αξίας.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Διαχειριστές (Administrators)- Ορισμός & Υποχρεώσεις

Ως **διαχειριστής** ορίζεται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έλεγχο επί της παροχής δεικτών αναφοράς. Ο καθορισμός του δείκτη αναφοράς περιλαμβάνει i) τη διαχείριση των ρυθμίσεων, ii) τη συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία των εισερχόμενων δεδομένων, iii) τη χρήση τύπων, μεθοδολογιών ή αξιολογήσεων των εισερχόμενων δεδομένων.

Για την αδειοδότηση φυσικού ή νομικού προσώπου εγκατεστημένου στην Ε.Ε, το οποίο προτίθεται να ενεργήσει ως διαχειριστής ενός τουλάχιστον δείκτη αναφοράς, κρίσιμης ή μη κρίσιμης σημασίας, απαιτείται η υποβολή αίτησης έγκρισης στις αρμόδιες αρχές.

Υφίσταται πλήθος απαιτήσεων αναφορικά με την **εταιρική διακυβέρνηση** και τον **έλεγχο** με τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται οι διαχειριστές δεικτών αναφοράς όπως ενδεικτικά:

- η διαμόρφωση άρτιου πλαισίου διακυβέρνησης
- η διαμόρφωση σαφούς οργανωτικής δομής, με διαχωρισμό της λειτουργίας παροχής δεικτών από τα υπόλοιπα τμήματα
- ο καθορισμός των ρόλων και αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων μερών και διασφάλιση ότι διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις και εμπειρία καθώς και ότι υπόκεινται σε κατάλληλες διαδικασίες ελέγχου

- η λήψη μέτρων προς αποφυγή και αντιμετώπιση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων και θέσπιση αντίστοιχων πολιτικών και διαδικασιών
- η θέσπιση μόνιμης και ανεξάρτητης λειτουργίας επίβλεψης η οποία να καλύπτει όλες τις πτυχές της διαδικασίας παροχής δεικτών αναφοράς
- διασφάλιση ότι τα εισερχόμενα δεδομένα είναι επαληθεύσιμα και ότι προέρχονται από αξιόπιστους συνεισφέροντες, οι οποίοι τηρούν τον προβλεπόμενο κώδικα δεοντολογίας
- χρήση διαφανούς, άρτιας, αξιόπιστης και επαληθεύσιμης μεθοδολογίας για τον προσδιορισμό του δείκτη αναφοράς, η οποία δημοσιοποιείται
- δημοσίευση της Δήλωσης δείκτη αναφοράς, η οποία επικαιροποιείται κάθε 2 έτη
- δημοσίευση της διαδικασίας που προβλέπεται σε περίπτωση τροποποίησης ή παύσης του δείκτη αναφοράς
- κατάρτιση Κώδικα Δεοντολογίας σε περίπτωση που τα εισερχόμενα δεδομένα προέρχονται από συνεισφέροντες, έτσι ώστε να προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των συνεισφερόντων. Ο κώδικας δεοντολογίας κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή

EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Συνεισφέροντες (Contributors)- Ορισμός & Υποχρεώσεις

Ως **συνεισφέρων** ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παρέχει εισερχόμενα δεδομένα σε διαχειριστή που βρίσκεται εντός της Ε.Ε. με σκοπό τον καθορισμό ενός δείκτη αναφοράς. Ο Κανονισμός εφαρμόζεται (στο μεγαλύτερο του μέρος) σε συνεισφέροντες οι οποίοι είναι εποπτευόμενοι φορείς στην Ε.Ε. όπως πιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις επενδύσεων, ασφαλιστικές επιχειρήσεις κλπ.

Όλοι οι συνεισφέροντες οφείλουν να εναρμονίζονται με τον κώδικα δεοντολογίας που έχουν θεσπίσει οι διαχειριστές, ενώ οι συνεισφέροντες οι οποίοι είναι εποπτευόμενοι φορείς υποχρεούνται, μεταξύ άλλων, και για τα εξής:

- καθιέρωση αποτελεσματικών συστημάτων και ελέγχων για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της αξιοπιστίας του συνόλου των εισερχόμενων δεδομένων τα οποία συνεισφέρουν στον διαχειριστή
- λήψη μέτρων αναφορικά με τη σύγκρουση συμφερόντων
- συνεργασία με τον διαχειριστή και τη σχετική αρμόδια αρχή για τον έλεγχο και την εποπτεία παροχής ενός δείκτη



Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Χρήστες (Users)- Ορισμός & Υποχρεώσεις

Ως **χρήστης** ορίζεται οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο i) εκδίδει χρηματοπιστωτικό μέσο το οποίο χρησιμοποιεί ως βάση αναφοράς για έναν δείκτη ή συνδυασμό δεικτών ii) προσδιορίζει το καταβλητέο ποσό στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικού μέσου ή χρηματοπιστωτικής σύμβασης, με χρήση ενός δείκτη ή συνδυασμού δεικτών ως βάση αναφοράς, iii) συμμετέχει ως συμβαλλόμενο μέρος σε χρηματοπιστωτική σύμβαση που βασίζεται σε δείκτη ή συνδυασμό δεικτών, iv) προσδιορίζει τις επιδόσεις ενός ταμείου επενδύσεων μέσω ενός δείκτη ή συνδυασμού δεικτών με σκοπό την παρακολούθηση της απόδοσης του εν λόγω δείκτη ή συνδυασμού δεικτών ή τον καθορισμό της κατανομής του ενεργητικού ενός χαρτοφυλακίου ή τον υπολογισμό των προμηθειών επί των αποτελεσμάτων.

Παρόλο που ο Κανονισμός επηρεάζει όλους τους χρήστες των δεικτών αναφοράς, οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις εφαρμόζονται στους χρήστες δεικτών αναφοράς που είναι εποπτευόμενοι φορείς (πιστωτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις επενδύσεων κλπ).

Ένας χρήστης δεικτών αναφοράς ο οποίος είναι εποπτευόμενος φορέας:

- μπορεί να χρησιμοποιεί δείκτες αναφοράς οι οποίοι παρέχονται από διαχειριστές, οι οποίοι είναι αδειοδοτημένοι ή εγγεγραμμένοι σε δημόσιο μητρώο για αυτό το σκοπό, και
- θα πρέπει να τηρεί άρτια έγγραφα σχέδια, όπου θα καθορίζουν τις ενέργειες στις οποίες θα προβούν σε σχέση με τα αντίστοιχα χρηματοπιστωτικά μέσα ή χρηματοπιστωτικές συμβάσεις σε περίπτωση ουσιώδους τροποποίησης ή παύσης της κατάρτισης ενός δείκτη αναφοράς.



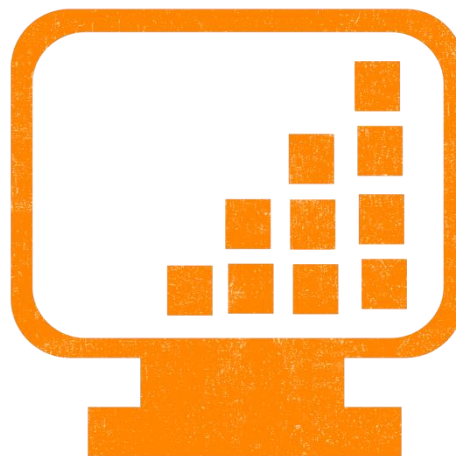
EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Κατηγοριοποίηση δεικτών αναφοράς

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ρυθμιστική αναλογικότητα, οι απαιτήσεις του Κανονισμού διαφέρουν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των δεικτών αναφοράς. Οι δείκτες αναφοράς κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια:

- **τα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία**- οι διατάξεις του κανονισμού προσδιορίζουν περαιτέρω όσον αφορά συγκεκριμένους τομείς και τύπους δεικτών αναφοράς όπως για παράδειγμα διατραπεζικά επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, βασικά προϊόντα (commodity).
- **τη σημαντικότητα**- η αυστηρότητα των απαιτήσεων διαφέρει ανάλογα με τη σημαντικότητα του δείκτη αναφοράς. Επιπλέον απαιτήσεις ισχύουν για δείκτες αναφοράς οι οποίοι ορίζονται ως **κρίσιμης σημασίας** λόγω του ότι μπορεί να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ή τους επενδυτές, ενώ οι **μη κρίσιμης σημασίας** εξαιρούνται από ορισμένες απαιτήσεις.
- **τις πηγές δεδομένων**- εισερχόμενα δεδομένα τα οποία προέρχονται από συγκεκριμένες πηγές (π.χ. τόπο διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων, εγκεκριμένο μηχανισμό δημοσιοποίησης ή γνωστοποίησης συναλλαγών κλπ) εξαιρούνται από συγκεκριμένες απαιτήσεις.



EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Χρήση δεικτών αναφοράς από διαχειριστές τρίτων χωρών

Ένα από τα κύρια θέματα που προκάλεσε σειρά διαπραγματεύσεων είναι η χρήση δεικτών αναφοράς από τρίτες χώρες. Σύμφωνα με το τελικό κείμενο του Κανονισμού, περιγράφονται οι τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

- **Ισοδυναμία**- Δύναται η χρήση δεικτών αναφοράς προερχόμενων από διαχειριστή τρίτων χωρών, από εποπτευόμενους φορείς εντός της Ε.Ε., με την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή έχει εκδώσει **απόφαση ισοδυναμίας** και ότι οι ρυθμίσεις συνεργασίας είναι σε ισχύ. Ο εν λόγω διαχειριστής πρέπει:
 - να είναι εγγεγραμμένος σε σχετικό μητρώο της τρίτης χώρας και να υπόκειται σε εποπτεία στην εν λόγω τρίτη χώρα,
 - να είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο της ΕΑΚΑΑ (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών),
 - να ενημερώσει την ΕΑΚΑΑ ως προς τη συναίνεσή του σχετικά με τη χρήση των δεικτών αναφοράς από εποπτευόμενους φορείς της Ε.Ε.
- **Εκ των προτέρων αναγνώριση**- Μέχρι την έκδοσης της απόφασης ισοδυναμίας, οι δείκτες αναφοράς που προέρχονται από διαχειριστή τρίτης χώρας μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εποπτευόμενους φορείς στην Ε.Ε. υπό την προϋπόθεση ότι ο διαχειριστής έχει λάβει **εκ των προτέρων αναγνώριση** από την ΕΑΚΑΑ. Προϋποθέσεις για τη λήψη εκ των προτέρων έγκρισης:
 - συμμόρφωση του διαχειριστή με τον παρόντα κανονισμό
 - συμμόρφωση του διαχειριστή με τις αρχές της IOSCO για τους χρηματοπιστωτικούς δείκτες αναφοράς ή για τους οργανισμούς κοινοποίησης τιμών πετρελαίου.
 - η συμμόρφωση πιστοποιείται από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή κάθε διετία τουλάχιστον
 - ύπαρξη αντιπροσώπου εγκατεστημένου στην Ε.Ε.

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

- **Προσυπογραφή**- Ένας διαχειριστής ο οποίος βρίσκεται στην Ε.Ε. και διαθέτει άδεια ή είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο, μπορεί να ζητήσει άδεια από την αρμόδια αρχή να προσυπογράψει ένα δείκτη αναφοράς (ή ομάδα δεικτών αναφοράς) που προέρχονται από τρίτη χώρα για χρήση εντός της Ε.Ε. εφόσον:
 - ο προσυπογραφών διαχειριστής είναι σε θέση να αποδείξει ότι η παροχή του δείκτη αναφοράς πληροί απαιτήσεις οι οποίες είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές με τις απαιτήσεις που προβλέπει ο παρών κανονισμός και εξασφαλίζουν την πλήρη συμμόρφωση με τις αρχές της IOSCO είτε για τους χρηματοπιστωτικούς δείκτες αναφοράς, είτε για τους οργανισμούς κοινοποίησης τιμών πετρελαίου
 - ο προσυπογραφών διαχειριστής διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία και γνώση ώστε να παρακολουθεί αποτελεσματικά τις δραστηριότητες παροχής δεικτών αναφοράς που εκτελούνται σε τρίτη χώρα και να διαχειρίζεται τους σχετικούς κινδύνους.

Χρονοδιάγραμμα και επόμενα βήματα

Το τελικό κείμενο του Κανονισμού εγκρίθηκε από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Απρίλιο του 2016 ενώ άμεσα αναμένεται η επίσημη υιοθέτησή του από το Συμβούλιο και στη συνέχεια η δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. Ως Κανονισμός της Ε.Ε. έχει άμεση εφαρμογή στα κράτη- μέλη της Ε.Ε. και δεν απαιτείται η ψήφιση νομοθετικού πλαισίου σε επίπεδο κρατών.

Ο Κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη της δημοσίευσής του. Η δημοσίευση του Κανονισμού αναμένεται τον Ιούνιο του 2016, και θα εφαρμοστεί 6 μήνες μετά την ημερομηνία ισχύος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που θα εκδώσει η Επιτροπή (υπολογίζεται στις αρχές του 2018). Ωστόσο υπάρχουν άρθρα (πχ. άρθρο 13 παρ. 1 και άρθρα 14 και 34) που αφορούν τους δείκτες αναφοράς κρίσιμης σημασίας, που θα εφαρμοστούν 6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος (δηλαδή στις αρχές του 2017).

Intro

Hot topics

Core business topics

Risk challenges

Regulator's view

Contacts

EU Benchmark Regulation

Οι δείκτες αναφοράς στον Χρηματοοικονομικό Τομέα

Η Επιτροπή θα εκδώσει ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα ύστερα από σχετική εισήγηση της ΕΑΚΑΑ σε σχέση με τη διακυβέρνηση των δεικτών αναφοράς, τα εισερχόμενα δεδομένα, τη διαφάνεια στην μεθοδολογία και τα περιεχόμενα στις δηλώσεις των δεικτών αναφοράς, τα οποία αναμένονται 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (δηλαδή στα μέσα του 2017).

Μεταβατικές διατάξεις

Ένας διαχειριστής που παρέχει δείκτη αναφοράς κατά την ημερομηνία όπου τίθεται σε ισχύ ο Κανονισμός (δηλαδή τον Ιούνιο του 2016), υποβάλλει αίτηση για αδειοδότηση ή εγγραφή σε μητρώο εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εφαρμογής (υπολογίζεται στις αρχές του 2019).

Σε περίπτωση που ένας υφιστάμενος δείκτης αναφοράς δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού, αλλά η αλλαγή του ώστε να συμμορφωθεί με τις εν λόγω απαιτήσεις θα οδηγούσε σε γεγονός ανωτέρας βίας, στην παρεμπόδιση της συμμόρφωσης ή με άλλον τρόπο παράβαση των όρων οποιασδήποτε χρηματοπιστωτικής σύμβασης ή οποιουδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου που βασίζεται στον εν λόγω δείκτη αναφοράς, επιτρέπεται η συνέχιση της χρήσης του δείκτη αναφοράς από την σχετική αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το φυσικό ή νομικό

πρόσωπο που παρέχει τον δείκτη αναφοράς, μέχρι η αρμόδια αρχή να θεωρήσει ότι είναι δυνατή η παύση της χρήσης του δείκτη αναφοράς ή η αντικατάστασή του από άλλο δείκτη αναφοράς χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις για οποιοδήποτε από τα μέρη της σύμβασης.



Επικοινωνία με την Grant Thornton



Γιάννης Λέος
Partner, Financial Services
yiannis.leos@gr.gt.com



Αθηνά Μουστάκη
Partner, Financial Services
athina.moustaki@gr.gt.com

Η Grant Thornton παρακολουθεί διαρκώς τις εξελίξεις του τραπεζικού και ασφαλιστικού κλάδου και αναλύει διεξοδικά τις ανάγκες και τα στοιχεία της ελληνικής αγοράς. Διαθέτει την εξειδίκευση και την εμπειρία ενός διεθνούς ελεγκτικού, συμβουλευτικού και φορολογικού δικτύου και υποστηρίζει αποτελεσματικά κάθε εταιρία που δραστηριοποιείται στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ώστε να αναπτυχθεί και να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις όποιες εγχώριες ή παγκόσμιες προκλήσεις.

Grant Thornton
T. 210 7280 000
E. info@gr.gt.com
grant-thornton.gr

Follow us:   

Αποκτήστε την εφαρμογή μας
Grant Thornton Greece

